

Toelichting op de Algemene Bankvoorwaarden 2009

Artikel 1

De Algemene Bankvoorwaarden (ABV) bevatten regels voor het verkeer tussen de cliënt en de bank. Dat verkeer speelt zich af in het kader van de relatie die tussen de cliënt en de bank is aangegaan.

Zo'n relatie kan bestaan uit één enkele overeenkomst, bijvoorbeeld een betaalrekening. Zij kan ook meer elementen omvatten zoals de huur van een safeloket, een deposito of een effectendepot. Het totaal van die elementen wordt in de ABV aangeduid met de term 'relatie'.

Het is niet zo, dat de ABV een uitputtende regeling geven voor alle elementen waaruit een relatie kan zijn opgebouwd. Voor elk afzonderlijk element zullen in de praktijk nog andere voorwaarden gelden. Bijvoorbeeld voor het aanhouden van een spaarrekening kunnen aparte voorwaarden gelden, die bovendien nog weer kunnen uiteenlopen afhankelijk van het type spaarrekening dat de cliënt kiest. Zo worden er ook diverse soorten woningfinanciering met hun eigen specifieke voorwaarden aangeboden.

In de ABV treft men de basisregels aan die van toepassing zijn op de relatie tussen de bank en haar cliënten, waar ook ter wereld. Als gekozen wordt voor het gebruik van afwijkende algemene voorwaarden door een buitenlandse vestiging van de bank, bijvoorbeeld omdat die beter aansluiten bij de ter plaatse geldende wetgeving, hebben laatstgenoemde voorwaarden echter voorrang.

Over de meest voorkomende soorten van dienstverlening zijn bij de bank brochures en folders verkrijgbaar, die meer gedetailleerde informatie verschaffen.

Artikel 2

Volgens dit artikel moet de bank in het verkeer met de cliënt de nodige zorgvuldigheid in acht nemen. Daarbij zal zij naar beste vermogen met de belangen van de cliënt rekening houden. Ook van de cliënt wordt verwacht dat hij zorgvuldig is tegenover de bank. Dat houdt bijvoorbeeld in dat de cliënt geen dingen mag doen die schadelijk zijn voor de bank of voor de integriteit van het bankwezen als geheel.

Artikel 3

Banken spelen een sleutelrol in het nationale en internationale geldverkeer. Helaas worden zij ook misbruikt voor verboden activiteiten als het witwassen van geld. Banken zijn wettelijk verplicht maatregelen te treffen tegen gedragingen of gebeurtenissen die een gevaar vormen voor de integriteit van het bankbedrijf en over procedures te beschikken die dat mogelijk maken. Onderdeel daarvan is dat de bank bij de cliënt informatie moet kunnen inwinnen, bijvoorbeeld over de herkomst van geld dat deze bij de bank wil storten.

Artikel 4

De bank mag niet alle informatie waarover zij beschikt, zomaar aan iedereen meedelen. Bepaalde informatie is vertrouwelijk of wordt haar verstrekt onder de voorwaarde dat zij die geheim houdt. De cliënt moet er dus van uitgaan dat aan hem verstrekte adviezen, bijvoorbeeld over effectentransacties, uitsluitend gebaseerd zijn op openbare informatie.

Artikel 5

Er zijn transacties die de bank geheel 'binnenshuis' kan afwickelen, zoals bijvoorbeeld de verkoop van vreemd geld aan de balie. In een aantal gevallen moet de bank echter voor de uitvoering van opdrachten gebruik maken van de diensten van derden.

Wanneer de cliënt opdracht geeft om een betaling naar het buitenland te verrichten, dan zal aan de uitvoering daarvan in de regel een derde, namelijk een buitenlandse bank, te pas komen.

Wanneer de bank van de cliënt opdracht krijgt om een bepaald waardepapier te kopen, is het denkbaar dat de bank dat waardepapier uit eigen voorraad kan leveren en dus in staat is om zelf als verkoper op te treden. Dat is de betekenis van de hier voorziene mogelijkheid dat de bank die transactie met zichzelf als wederpartij afsluit. Een ander voorbeeld is in-house matching. Daarbij treedt de bank bij de uitvoering van effectenorders niet alleen op als vertegenwoordiger van de cliënt maar ook als wederpartij doordat ze de aan- en verkooporders van cliënten binnen de bank saldeert.

Artikel 6

Bij andere zaken of waardepapieren dan gelden of financiële instrumenten moet gedacht worden aan cognossementen e.d. Voor particuliere cliënten is deze bepaling nauwelijks van belang.

Artikel 7

De verplichting om op eerste verzoek van de bank inzicht te geven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van een rechtspersoon of samenwerkingsverband vloeit voort uit dezelfde wetgeving als bij artikel 3 genoemd.

Artikel 9

Een openbaar register als bedoeld in dit artikel is bijvoorbeeld het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken. Heeft de cliënt een onderneming, dan zal die onderneming als regel in het handelsregister zijn ingeschreven. De cliënt kan dan – bijvoorbeeld bij het openen van de rekening – aan de bank een uittreksel uit het handelsregister hebben overgelegd, waaruit blijkt dat hij aan een personeelslid een volmacht (procuratie) heeft gegeven en dat die procuratiehouder volgens de inhoud van de aan hem verleende volmacht over de bankrekening mag beschikken. Wanneer nu de cliënt op een gegeven moment die procuratie intrekt en daarvan wel mededeling doet aan het handelsregister, maar niet aan de bank, zal die intrekking volgens dit artikel tegenover de bank pas van kracht worden nadat de bank van die intrekking schriftelijk in kennis is gesteld.

Artikel 10

De wijze waarop de bank omgaat met de persoonsgegevens van de cliënt is geregeld in de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen. Deze gedragscode is voorzien van een goedkeurende verklaring van het College Bescherming Persoonsgegevens en is op aanvraag verkrijgbaar bij uw bank.

Artikel 13

In geval van overlijden van een cliënt weet de bank normaal gesproken niet wie de erfgenamen zijn. Om te voorkomen dat de erfenis in verkeerde handen belandt vraagt de bank een door de notaris opgestelde verklaring van erfrecht. Als de bank op een andere wijze zekerheid heeft wie erfgenamen zijn kan zij besluiten het vragen van een dergelijke verklaring achterwege te laten. Zij is daartoe echter niet verplicht.

Artikel 18

De zogenaamde boekenclausule is uitgebreid aan de orde geweest bij de totstandkoming van het nieuwe Burgerlijk Wetboek en geaccepteerd als een

praktische formule. Bepalend daarbij was dat banken onder toezicht staan en verplicht zijn een behoorlijke en betrouwbare administratie te voeren. Uiteraard staat het de cliënt vrij tegenbewijs te leveren.

Artikel 19

Wanneer de cliënt constateert dat opdrachten die hij aan de bank heeft gegeven niet of niet juist zijn uitgevoerd, dient hij zo spoedig mogelijk bij de bank te reclameren.

De bank is weliswaar aansprakelijk voor eigen fouten, maar door een tijdige reclame kan eventuele schade wellicht binnen de perken worden gehouden. Bovendien geldt: Hoe sneller de reclame, hoe groter de mogelijkheid van reconstructie en herstel.

Artikel 20

De inhoud van door de bank aan de cliënt gezonden bevestigingen etc. geldt in ieder geval als door de cliënt te zijn goedgekeurd indien hij daartegen niet binnen 13 maanden bezwaar heeft gemaakt. Deze termijn geldt overigens niet wanneer het gaat om door de bank gemaakte rekenfouten.

Artikel 21

Verliest de cliënt formulieren, pasjes en dergelijke of worden die gestolen, dan doet zich uiteraard het risico voor dat de vinder of dief misbruik maakt van de gevonden of gestolen zaken. De cliënt kan echter de gevolgen daarvan beperken door – zodra hij de vermissing heeft geconstateerd – de bank in te lichten.

Artikel 22

Behalve met debetrente en creditrente, kan de cliënt ook te maken krijgen met provisies en vergoedingen. Voor het verlenen van haar diensten kan de bank namelijk een provisie of vergoeding aan de cliënt in rekening brengen. Voor een groot aantal diensten heeft de bank standaardtarieven vastgesteld. Informatie daarover is bij de bank verkrijgbaar.

Artikel 23

Het kan voorkomen dat de cliënt bijvoorbeeld van iemand in het buitenland een cheque ontvangt. De cliënt wil uiteraard het bedrag van die cheque incasseren en stelt met dat doel de cheque aan zijn bank ter hand. De bank zal de rekening van de cliënt voor het bedrag van die cheque crediteren, nadat het bedrag geïncasseerd is.

Soms is de bank bereid om het bedrag van de cheque, vooruitlopend op de feitelijke incassering, te crediteren op de rekening van de cliënt. In dat geval geschiedt die creditering onder het voorbehoud dat de bank het bedrag van de cheque naderhand ook metterdaad ontvangt. Mocht dat niet het geval zijn – het komt namelijk voor dat cheques onbetaald worden geretourneerd – dan is de bank bevoegd om de rekening van de cliënt weer te debiteren. In banktaal wordt dat 'creditering onder gewoon voorbehoud' of 'creditering o.g.v.' genoemd.

Artikelen 24

Krediet verlenen is een van de hoofdactiviteiten van de bank. Die kredietverlening geschiedt vaak tegen zekerheidstelling. Een voorbeeld daarvan is kredietverlening tegen onderpand van effecten. De bank heeft in dat geval een pandrecht op het effectendepot van de cliënt bij de bank. Over een dergelijk pandrecht gaat artikel 24.

Een bijzonderheid van dit pandrecht is dat het 'automatisch' tot stand komt. De cliënt hoeft dus niet telkens aparte pandakten te tekenen.

De uit deze regeling voortvloeiende flexibiliteit is mede van belang voor een soepele afwikkeling van het betalingsverkeer.

Artikel 25

Verwant met het pandrecht is het verrekeningsrecht van de bank. Dat verrekeningsrecht is – door de mogelijkheid om ook niet opeisbare vorderingen te verrekenen – ruimer dan het verrekeningsrecht zoals dat zonder enige nadere regeling uit de wet zou voortvloeien.

De bank zal van dat ruimere verrekeningsrecht, bij vorderingen die in dezelfde valuta luiden, slechts gebruik maken indien zich een van de in dit artikel omschreven gevallen voordoet. Daarvan is voor de praktijk hoofdzakelijk van belang het geval waarin een crediteur van de cliënt beslag legt op de rekening van de cliënt bij de bank.

Artikel 26

Zoals gezegd geschiedt kredietverlening vaak tegen zekerheidstelling. Nu is het denkbaar dat een zekerheid die aanvankelijk voldoende was, naderhand onvoldoende wordt of dreigt te worden. Dat kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een daling van de koers van de onder het pandrecht van de bank vallende effecten. De bank kan dan volgens artikel 26 aan de cliënt verzoeken die zekerheid aan te vullen. Een verzoek tot zekerheidstelling kan in ieder geval altijd worden gedaan wanneer het gaat om geheel ongedekte of naar het oordeel van de bank onvoldoende gedekte debetstanden. Kortom: de cliënt dient er op elk door de bank gewenst moment voor te zorgen dat zijn schulden aan de bank door voldoende zekerheid zijn gedekt.

Artikel 27

Wanneer een cliënt een van zijn verplichtingen jegens de bank niet nakomt, zal de bank uiteraard haar totaalpositie in het oog houden. De bank kan zich dan gedwongen zien om tot daadwerkelijke opeising van al haar vorderingen over te gaan. De bank zal daartoe pas overgaan als zij van oordeel is dat er sprake is van een voldoende ernstig verzuim en na de cliënt daarvan schriftelijk vooraf met vermelding van de reden in kennis te hebben gesteld.

Artikel 28

Wanneer er sprake is van een geschil tussen de cliënt en derden, dan zijn de kosten die de bank moet maken volledig voor rekening van de cliënt. De bank staat dan immers in feite buiten dit geschil. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen ingeval een crediteur van de cliënt beslag legt op de rekening van de cliënt bij de bank.

Artikel 30

Steeds vaker wordt met de bank een andere wijze van communicatie overeengekomen dan langs schriftelijke weg. Dat is bijvoorbeeld het geval bij internetbankieren.

Artikel 34

Wanneer een consument een geschil met de bank heeft, kan hij dat geschil voorleggen aan de bevoegde Nederlandse rechter, maar hij kan zich ook wenden tot het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KlIFID). Informatie over de te volgen procedure is bij de bank verkrijgbaar.

Artikel 37

Het kan – bijvoorbeeld als gevolg van nieuwe technische of andere ontwikkelingen – op een bepaald moment gewenst zijn de ABV te wijzigen of aan te vullen.

Artikel 38 geeft aan hoe de wijzigingen en aanvullingen bindend worden. Belangrijk daarbij is de inspraakmogelijkheid van consumenten- en ondernemersorganisaties. Wijzigingen en aanvullingen worden namelijk niet van kracht dan nadat daarover overleg is gepleegd met die organisaties.